

15.05.2024
1658

12355

Lütfü TÜRKKAN
Kocaeli Milletvekili

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Aşağıdaki sorularımın Anayasa'nın 98. ve TBMM İçtüzüğü'nün 96. Maddeleri gereğince T.C. Tarım ve Orman Bakanı İbrahim YUMAKLI tarafından yazılı olarak cevaplandırılmasını arz ederim. 14.05.2024

Saygılarımla.

Lütfü TÜRKKAN
Kocaeli Milletvekili

Zeytin küspesi olan prinanın çeşitli metodlarla rafine edilmesi sonucu elde edilen yağ ülkemizde marketlerde zeytinyağı olarak satış için raflarda yer almaktadır. Prina genellikle sabun yapımında kullanılmakta olup içine çeşitli renklendiriciler ve kimyasallar kullanılıp zeytinyağı görünümü verilmekte, ürün ambalajlarında ise doğal zeytinyağı algısı yaratılarak tüketiciler kandırılmaktadır. Üretim aşamaları göz önüne alındığında prina yağının hiçbir koşulda zeytinyağı olarak adlandırılması mümkün değildir. Ülkemizde gıda enflasyonunun ve maliyetlerin yüksekliği sebebiyle zeytinyağı fiyatlarının yüksek seyri ve zeytinyağı sektöründeki daralma sebebiyle prina yağının ucuz fiyatıyla zeytinyağına alternatif olarak sunulması giderek yaygınlaşmıştır.

Ayrıca zeytinyağı aromalı olarak adlandırılan pamuk yağı içerikli bu yağlarla tüketici sağlığıyla oynanmakta, zeytin üretimi ve zeytinyağıyla dünya çapında ülkemize değer katan diğer üreticiler ve çiftçilerimiz zor durumda bırakılmaktadır. Son olarak Suriye'den ülkemize önemli miktarda kaçak zeytinyağı getirilmekte ve özellikle sığınmacıların işlettiği dükkanlarda ve Pazar yerlerinde satılmaktadır. Bu durum sebebiyle de çiftçilerimiz ve üreticilerimiz haksız rekabetle mağdur edilmek, Suriye'den gelen kaçak zeytinyağı satışlarıyla adeta cezalandırılmaktadır.

Yukarıdaki bilgiler çerçevesinde;

- 1) Prina yağını, zeytinyağı olarak piyasaya süren firmalar hakkında Bakanlığınız tarafından harekete geçilmiş midir? Bu ürünlerin zeytinyağı olarak satılmasına Bakanlığınız tarafından nasıl izin verilmektedir?
- 2) Zeytinyağı aromalı olarak içeriklerinde yer verilen prina yağlarının üretimi ve satışıyla ilgili Bakanlığınız tarafından izin verilen süreç nasıl ilerlemiştir? Bu yağların üretimiyle ilgili herhangi bir kota ve endüstriyel tüketimi dışında kullanım alanları belirlenmiş midir?
- 3) Prina yağının tüketimiyle ilgili tüketici sağlığı göz önüne alınmış mıdır? Bu yağların uzun vadede tüketilmesi sonucu yaratacağı sağlık sorunları araştırılmış mıdır? Bakanlığınızca bu konuda Sağlık Bakanlığından herhangi bir görüş ve öneri alınmış mıdır?

- 4) Söz konusu zeytinyağı algısıyla tüketicileri yanıltan bu ürünlerin piyasadan toplatılması ve tüketiciyi aldatan firmalar hakkında herhangi bir çalışma bulunmakta mıdır?
- 5) Zeytinyağı fiyatlarının 2023 hasat sezonunda yükseleceği ve sonraki hasat sezonlarında da yükselmeye devam edeceği bilinmektedir. Üreticiyi ve tüketiciyi korumak adına zeytin tarımıyla ilgili herhangi bir çalışmanız bulunmakta mıdır?
- 6) Ülkemizde son 5 yıldaki zeytin rekoltesi ve zeytinyağı üretimi miktarı ne kadardır? Önümüzdeki 5 yıl içerisinde bu miktarlar hakkında Bakanlığınızın öngörüsü nedir?
- 7) Ülkemizin coğrafyasıyla asırlardır özdeşleşen zeytincilik hakkında Bakanlığınızın herhangi bir master ve koruma programı bulunmakta mıdır?
- 8) Ülkemize özellikle Suriye'den kaçak yollarla sokulan denetimsiz ve vergisiz satılan zeytinyağı ve Türk üreticileri mağdur eden kaçak satışıyla ilgili olarak Bakanlığınız tarafından herhangi bir önlem alınması ve yaptırım düşünülmekte midir?
- 9) Suriye'den getirilen kaçak zeytinyağlarının önüne geçebilmek adına Ticaret Bakanlığıyla herhangi bir koordinasyon ve iş birliği bulunmakta mıdır? Bu kaçakçılığa göz yumulmasının Bakanlığınızca açıklaması nedir?